

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

4. Quantum cupiat Deus à nobis amari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

in primis scire Deum ineffabilem, incomprehensibilemque & sanctis affectionum repetitionibus habenas laxantes, dicamus continuò, cum S. Francisco: *Deus meus, & omnia.* Pater ille meus, protector meus, provisor meus, studium meum, scientia & sapientia mea, occupatio mea, quies mea, refectio mea, spes mea, desiderium meum, timor meus, amor meus, velle & nolle meum; thesaurus meus, opes meae, gaudium meum, voluptas mea, felicitas mea, aeterna Paradisi mihi possessio, & unus mihi omnia: supra quem nihil est, infra quem, & extra nihil amore dignum: nolo alium cordis mei possessorem præter ipsum: reliquis nimirum remitto, dummodo ipso non caream: mihi ille unus erit semper omnia; imò erit Omnia.

CAPUT IV.

Quantum cupiat Deus à nobis amari.

I.
Deus ab
homine
amorem
petit.

FERunt S. Franciscum dicere solitum: *Quis sum Deus meus, ut de me cogites, & in magna illa mente tua locum aliquem mihi dones? Eundem ferè sensum cecinerat antè Regius Vates: Domine, quid est homo, quiddam memor es eius? Sed & Sanctus Job, cum hominis*

miserias attulisset in medium, quæ illum, ut vile mancipium foedant, & lacerant, admirabundus exclamat: *Et dignum ducis super huiusmodi aperire oculos tuos? Sanè qui ex una parte magnitudinem & Maiestatem Dei propiùs intuetur, & illam velut speculum divinitatis tot in se videt continere perfectiones, ut cum ingenti gaudio pascere possit divinæ mentis aeternam contemplationem, habet unde miretur, tantam Celsitudinem eò usque se demittere, ut de tam vili & miserabili creaturâ cogitare velit, & illius regendæ curam aliquam suscipere. Est tamen quod magis admiror, Deum nullius indigum, seipso beatum, à nullo dependentem, aut felicitatis suæ particulam emendicantem; à nobis nihilominus amorem efflagitare, idque tanto ardore, ut omnia hominum, Angelorumque inflammatissima desideria, vix exiguae scintillæ illius comparatione videantur: quin velut suæ Maiestatis oblitus, eò usque descendit, ut illum velut deprecator exigat, si eò magnus aliquis inter homines sese demitteret, quàm parvam, aut propè nullam dignitatis suæ rationem habere videretur! Deus tamen etiam aliquoties repulsam passus instat sæpius, & ab homine amorem suum velut donum sibi longè acceptissimum dari etiam atque etiam*

C po-

postulat.

2.
Instar
mendici.

Deuteronomij.
cap. 10

Populum Israëliticum Deus ad suum amorem ingentibus beneficiis obstrinxerat; ille tamen in benefactorem suum iniuriosus, vituli aurei adoratione, ac repetitis murmurationibus contumeliam pro gratiâ reddiderat: quid ageret hîc tanta, tamque indignè violata Maiestas? amorem iterum & honorem rependi sibi pro beneficijs rogat. Audiamus Moysen, si placet, velut legatum eius, & interpretem: *Et nunc, Israel, quid Dominus Deus tuus petit à te, nisi ut timeas Dominum Deum tuum, & ambules in vijs eius, & diligas eum, & servias Domino Deo tuo in toto corde tuo & tota animâ tuâ &c.* Miranda sanè tantæ Maiestatis dignatio: eam tamen magis suspicies, & velut attonitus demiraberis, si tantâ demissione non contentum ad instar mendicabuli per plateas & vicos amorem istum postulante intuearis: *Sapientia clamitat in plateis.* Vox clamitat, si SS. Patres Augustinum, & Gregorium audimus, desiderij magnitudinem ostendit; clamor magnus, desiderium magnum. Quod additur à Spiritu sancto, stuporem auget, si attendatur. *Extendit, inquit, manum suam ad instar mendici, ut ad instar doni gratissimi amorem nostrum accipiat.* Sed hoc divini Dei cum homine in amore petendo commæ reium clarius discemus

à Christo, qui quæ in corde Patris æternitas tota recondita tenuerat nobis aperuit: *Vnigenitus, ait dilectus eius discipulus, qui est in sinu Patris, nobis enarravit.* Totus vitæ illius decursus testimonium est continuum desiderij quo flagrat, amoris nostri obtinendi. Huc spectant tot sponte quasi contempus, tot itinera, tot supplicationes, & ad confluentem populum habitæ conciones: cum audis illum dicentem: *Baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor usque dum perficiatur?* Velim tibi persuadeas verba illa esse ad instar scintillæ è flagrantissimi pectoris fornace erumpentis: vult ipse suum sanguinem altius clamare, testarique ardorem animi magis quam vocem. Aulicum legimus cum filium Davidis Ammonem exhaustum quodammodo viribus & languore confectum intueretur, illi dixisse: *Quid sic attenuaris macie fili Regis?* huncque respondisse duobus verbis: *Thamarem amo:* si amantissimum Jesum pariter interrogemus, cur palleat, cur macie extenuetur, cur se laboribus conficiat, cur ploret, sanguinem sudet? cur denique se nobis exhibeat, qualem pluribus ante sæculis descripsit *Isaias: Vivum dolorum, & scientem infirmitatem?* respondebit procul dubio: *Homines amo.* Si ulterius rogemus, quorsum homines ita amet; dicit tibi

3.
Ed quan-
ta fecerit

per

per famulum suū S. Augustinum: Amo ut amer, & amore ipso beatos efficaciam eos, qui me amaverint. Quid? quod non tantum id in cōmuni ab omnibus postulet, sed etiam ad singulares personas, imò ad laborantem infamiā Samaritanam supplicabundus accedat, dicens: *Mulier da mihi bibere.* non tam de puteo Jacob, quam de fonte amoris è corde tuo scaturientis; quod ipsum expetit in cruce exclamans, *Sitio.* Si Princeps aliquis febrī ardente laborans à puero suo honorario haustum frigidæ postulet, è vestigio sollicitissimè puer eius desiderio faceret satis: & nos qui amoris fontem etiam brutis apertum habemus in pectore (quot enim inter homines in equis, canibus, avibus amorem suum collocant?) Deo nostro rivulos inde affatim deduci postulanti, imprudenter æquè ac impudèter denegamus. Quis non ad hæc attonitus hæreat? sed est, quod magis in admirationem nos rapit; quod tanta maiestas nullius indiga, muneribus, quæ in thesauris suis habet; pretiosissimis, nos sollicitet, & infinito etiam pretio amorem hunc nostrum mercari velit. Non est contentus creaturarum, repetitâ singulis momentis per conservationem donatione, quæ sunt velut amoris internuntia; sed ad liberalitatis incomprehensibilis profusionem

4.
Simile.

5.
Quanta
donaverit.

se se extendit; ut sibi parem filium amori mercando velut pretium hominibus impertiat. Sic Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret; quin & ipse filius semetipsum tam prodigè hominibus donat, ut post mortem pectus sibi lanceâ aperiri voluerit, & cor medium dividi, tum ostenderet, se omnia largitum esse, sanguinemque omnem amori nostro emendo profudisse, tum ut sciremus Ecclesiam tum genitam nosque omnes, partus cordis sui & amoris esse: quo tamen tam ineffabili munere non contentus, quasi tanta largitione amorem suum non esset satis contestatus, voluit in venerabili Sacramento dono singulis diebus repetito relinquere seipsum, munificentia ita omnem captum excedente, ut si per impossibile Deus alius existeret, eiusque benevolentiam liberalitate sibi vellet conciliare, etsi thesauros omnes suos profunderet, nobiliori munere eum demereri non posset.

Hinc evidens est, quando res aliqua creata nos ad sui amorem provocat; nos meritò illi occinere posse, quod B. Agnes filio Consulis: *Quoniam ab alio amatore præventa sum.*

Sed non hic se continet divinus Amator, & amoris nostri, ut sic dicam, Procus: sed fidem in futurum pro maioribus obligat, C. 2 vadem-

6.

Et promiserit.

vademque se constituit: *Magna accepimus, majora promissa sunt nobis*, dicebat S. Franciscus: illud ipsum, cujus commemoratione primum Parentem nostrum dæmon in fraudem induxit, promittit Deus: *Eritis sicut Dij*, sed quando? primò in hac vita: *Dedit eis potestatem filios Dei fieri*, tum in alterâ: *Scimus, quoniam similes ei erimus*, ait S. Joannes: Amori enim proprium est, ad similitudinem amantes provehere: quia amor aut similes reperit, aut facit: quæ promissiones tanto pluris à nobis faciendæ sunt, quanto sunt humanis infallibiliores, quæ fere cum mendacio sunt conjunctæ, & plus fraudis, quàm fidei secum trahunt. Nulli, inquit S. Augustinus, *desideranti conceditur plus de illo existimare, quàm in se habet, & quantum quisq; veniens existimare potuerit, plus perveniens inventurus est.*

L. i. de doct.
Christ. c.
37.

7.
Et vincitur.

Lib. de Re-
surrect.
carnis.

Verùm cum Deus tot beneficiorum illicitis, & promissionum tanta excellentia nos ad amorem sui non provocari animadvertit; ad minas convertitur, & fulgure, quo æternos ignes non amanti accendat, armat manus quo alio & feliciori nos igne amoris inflammet; neque unquam ad illa extrema mala descendet, nisi nostra illum cogat perveracia: *De suo optimus*, dicebat Tertullianus, *de nostro justus*: ists ergo terroribus tundere cordis ostium, & amori sancto aditum aperire, nosque unice bea-

re in animo habet. An tibi videtur tanta Majestas in hoc amoris commercio longius posse procedere? audi & mirare, quò tandem evadat hoc amoris à nobis impetrandi in illo desiderium? post tot munera, supplicationes, minas, ubi ab homine spe frustratus & ignominiosam repulsam passus est: cum tantæ injuriæ puniendæ ignes inferorum pares non esse videantur, pœnam omnem nihilominus remittit, si amorem illi suum reus homo velit impendere. Vix in historiis par entomium reperies Augusti laudibus, cum vitæ suæ insidiatori, de insidiis convicto culpam remisit, hocque unum beneficij loco petiit; ut tum novam inter se amicitiam ordirentur, præteritis oblivione sepultis. Sed longè excedit divina in homines clementia, quæ non modò hujus vitæ amissionem; sed suppliciorum æternitatem non semel, sed sæpius eidem homuncioni amantissimè condonat, & velut ingenti victoria potitus, cum ab illo amari se videt, Angelos ad gaudij participationem invitat: *Congratulamini mihi*, inquit, *quia inveni drachmam*. Denique is est Deus, de quo longè veriùs dici potest, quàm de homine illud Canticorum elogium, *Cum dederit omnem substantiam pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.*

Audiamus ratiocinationem quâ Margareta Lotharinga, Alençonij Du-

8.
Augusti
clementia.

9.
Margare-
tæ Lotha-
Du.

ringiæ de
divina li-
beralitate
judicium.

Ducissa ad se totam divino Amori
mancipandam sibi calcar addebat.
Erebus creatis nulla se nobis to-
tam donat, sicut Deus: Sol radio-
rum suorum nos aspergit por-
tiunculâ; æris ad respirandum
exiguam partem haurimus; aqua
cum illam sistere volumus, quâ
potest diffluit; terræ possidemus
particulam, quod ipsum in car-
errarum rerû usu evenire videmus:
Deus totum se nobis elargitur,
eoque toto, si volumus, fruimur:
qui ergo fieri potest, ut tanto ar-
dore ea prosequamur, quarum
possessio per particulas, & velut
frustula nobis conceditur; Deum
verò deseramus bonis omnibus
circumfluentem, qui nos integrè
possidere, & vicissim à nobis pos-
sideri completissimè, tantis desi-
deriis ambit, & prosequitur.

IO.
Et Baltha-
zaris Al-
vares.

Balthazar Alvares cum Deo
post Missæ sacrificium gratias a-
geret, divino lumine collustratus
didicit, quem modum in reddendo
divinæ Majestati amoris debi-
to hominem tenere oporteret:
Omnia à me Deo donanda intel-
lexi, inquit, tempus meum, recrea-
tiones animi, amicos, & quidquid
supereff, ac præsertim quidquid est
optimum, & cum his omnibus
meipsû: quandoquidè ex sua ipse
parte parva & magna nullo excep-
to largiatur quàm liberalissimè, pa-
ratuq; sit semper augere in nobis
istam bonorum suorum profu-

tionem, in magnæ erga nos bene-
volentia argumentum. Ad hoc, in-
quit, cæleste lumen, tenero pieta-
tis sensu animus, meus affectus
fuit, seque ad Deum inclinavit,
tantæ veritatis claram notitiam in
singularium beneficiorum nume-
ro reponens.

Et verò ingens est beneficium
sapida ista cognitio, quâ Bonita-
tem istam infinitam amore nostri
ita ferventem, & incitatam con-
tuemur, ut exaggeratâ beneficio-
rum congerie, videatur in id u-
num incumbere, ut amorem sui à
nobis impetret, illumque firmiter
cordibus nostris inserat, nosque
velut Amoris sancti captivos in
triumphum ducat. Res sanè mira-
bilis, atq; prodigiosa visa est Gui-
lielmo Parisiensi viro docto & in
hac Amoris palæstra exercitato,
hominem tot beneficiis velut in-
censis carbonibus circuminctum
nihilominus ad instar glaciæ rige-
scere, & in medio divinæ Char-
tatis incendio Babylonicæ fornacis
flammas superante nullo vivifi-
ci caloris actu commoveri. *Quis
ad hoc, inquit, diabolicum terrificum
miraculum non obstupescat?* Verè mi-
raculum, cum nivem & glaciem
videamus ad Solis radios exiguò
tempore colliquescere, animum
verò nostrum Deo, qui ignis con-
sumens est, & flammis ab illo
tantâ beneficiorum liberalitate in
nos simul coniectis, non dies, aut

II.
Et Guiliel-
mi Parisi-
ensis.

mensis, sed annos integros resistere experiamur.

12. Ah! Deus meus quis ad tantam
Et B. Jaco- cordis nostri duritiem non ingemiscat? habemus amorem, quem
poni.] rebus vilissimis impertimus, & ad bonitatis exiguae in illis perlucem scintillam muscarum instar circumvolitantes, alas comburimus, & pro illo, qui illas condidit, qui totus Bonitas est, totus Amor, nullo dilectionis sensu commovemur. Merito hic cum B. Jacopo nobis flendum, & uberrimis lachrymis torpor iste & segnities deploranda. Detinebatur ille in carcere Romae, quem cum amici suspiria continenter trahentem, & lachrymis perfusum reperirent & tanti doloris causam inquirerent: *Quia, inquit. Amor non amatur.* Verè Deus Opt. Max. fons & centrum Amoris, non amatur, quippe qui in cordis nostri arce expugnanda, rebus creatis, quae Bonitatis ipsius umbra sunt, & rudes picturae, non sine perfidia nostrae insigni notà cedere cogitur. O facinus lamentabile!

13. Averte à nobis Deus optime,
Conclusio hanc rerum visibilium fallaciam,
redaman- hoc cordis humani velum, has palpabiles tenebras discute: fac ut
dum esse Deum. res ipsae creatae nos accedentes fastidiosè repellant, acquisitae continud deserant, possessae spinarum aculeis torqueant, persequentibus fugiant, fallant innitentes,

& beneficiorum oblivionem pro gratiâ rependant, ut animus tandem ab earum fucò, fascinoque liber tibi debitum amoris, quantà par est fide ac integritate, persolvat; debitum, inquam, amoris, qui tot titulis tibi totus rependi debet; quemque ab homine tibi obæratissimo amantissimâ importunitate tam misericorditer exigis: atque hoc erit donorum tuorum complementum. Hoc verè sit inter vitæ occupatissimæ negotia negotiorum maximum, ut toti in caelestis amoris commercio collemus mutuas operas; & unusquisque sibi à sancto Augustino dictum putet: *Rape ad eum animas, L. 4. Conquas potes, & dic eis: Hunc amemus, sess. 12. hunc amemus:* idque & verbis agamus & precibus, & supplicatione ad Deum conversi nobis & aliis hunc amoris thesaurum impetremus; quia, ut suo sensu didicit, & deinde inexpertos monuit idem Sanctus: *Quaquaversum se vertit anima, ad dolores figitur, praterquam in te Deus.* L. 4. c. 10.

C A P. V.

*Omniem felicitatem hominis
in amore divino sitam esse.*

Neminem de veritate hujus dicti ambigere posse arbitror, qui ad S. Augustini, imò Veritatis
I. Felicitas in amore consistit,